

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3272/2020
16.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужених „Железнице Србије“ АД, Београд, Организациона јединица за вучу возова ... и АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд, ради накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2175/20 од 28.08.2020. године, у седници одржаној 16.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2175/20 од 28.08.2020. године, тако што се одбијају као неосноване жалбе тужених и потврђује пресуда Основног суда у Панчеву П1 116/20 од 28.05.2020. године у ставовима четвртом, петом, осмом, деветом, дванаестом, тринаестом, шеснаестом, седамнаестом и осамнаестом изреке.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да солидарно исплате тужиоцима трошкове ревизијског поступка и то: тужиоцу АА од 32.863,00 динара, тужиоцу ББ од 33.038,00 динара, тужиоцу ВВ од 33.920,00 динара и тужиоцу ГГ од 32.508,00 динара, као и да тужиоцима солидарно исплате 36.000,00 динара, у року од 8 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 116/20 од 28.05.2020. године, одбијен је приговор стварне ненадлежности овог суда, истакнут од стране туженог АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд. Одбијен је тужбени захтев тужилаца којима су тражили да се обавезу тужени да тужиоцима солидарно исплате на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.11.2014. године до 31.08.2015. године и на име неисплаћене накнаде регреса за коришћење годишњег одмора, све у појединачним месечним износима и са законском затезном каматом на наведене износе на начин ближе одређен у изреци пресуде, као и тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се обавезе тужени АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд да тужиоцима исплати на име

неисплаћене накнаде за топли оброк у периоду почев од 01.09.2015. године закључно до 30.11.2017. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора, у траженим периодима, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом на наведене износе на начин ближе одређен у изреци пресуде. Усвојен је евентуални тужбени захтев тужилаца (став четврти, пети, осми, девети, дванаести, тринаести, шеснаести и седамнаести) и обавезани су тужени да тужиоцима солидарно исплате на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.11.2014. године до 31.08.2015. године и на име неисплаћене накнаде регреса за коришћење годишњег одмора, у појединачним месечним износима и са законском затезном каматом на наведене износе на начин ближе одређен у изреци пресуде, док је тужени АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд обавезан да тужиоцима исплати на име неисплаћеног топлог obroка у периоду почев од 01.09.2015. године закључно до 30.11.2017. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора, у траженим периодима и појединачним месечним износима са законском затезном каматом наведене износе на начин ближе одређен у изреци пресуде. Ставом осамнаестим изреке обавезани су тужени да тужиоцима солидарно накнаде трошкове парничног поступка и то: тужиоцу АА од 37.531,14 динара, тужиоцу ББ од 37.618,89 динара, тужиоцу ВВ од 38.059,56 динара и тужиоцу ГГ од 37.353,72 динара, као и да осим наведених појединачних трошкова, тужиоцима солидарно накнаде заједничке трошкове парничног поступка од 166.260,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2175/20 од 28.08.2020. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртм, петом, осмом, деветом, дванаестом, тринаестом, шеснаестом и седамнаестом изреке тако што су одбијени евентуални тужбени захтеви тужилаца на начин ближе одређен у изреци, те преиначено решење о трошковима поступка садржано у ставу осамнаестом изреке првостепене пресуде и одбијени захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка. Обавезани су тужиоци да туженом АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд накнаде трошкове поступка од 55.541,00 динара и одбијен захтев тужених за накнаду трошкова парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) и утврдио да је ревизија тужилаца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у утуженом периоду били запослени најпре код туженог „Железнице Србије“ АД, Београд, и то: тужилац АА на радном месту отправник возова, тужилац ББ на радном месту скретничар, тужилац ВВ на радном месту маневриста и тужилац ГГ на радном месту шеф станице, сви до септембра 2015. године када су са туженим АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ закључили анекс уговора о

раду 28.08.2015. године. Тужени АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ настао је издвајањем из „Железнице Србије“ АД, Београд на основу статусне промене издвајање уз оснивање на основу одлуке Владе РС од 02.07.2015. године, а од „Железнице Србије“ АД, Београд преузео је права, обавезе, опрему, постројења и друга средства за рад, документацију, предмете који су у функцији обављања делатности, као и запослене који под истим условом настављају радни однос. Тужени АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ као послодавац следбеник од „Железнице Србије“ АД, Београд преузео је Колективни уговор са припадајућим анексом. Према закљученом уговору о раду и припадајућим анексима уговора о раду, запослени има право на зараду, за обављени рад и време проведено на раду, увећану зараду, накнаду зараде, као и накнаду трошкова и друга примања у складу са Законом о раду и Појединачним колективним уговором за јавно железничко транспортно предузеће Београд. На основу члана 57. Колективног уговора туженог, у вредност једног радног часа је укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, али на такав начин да је сведена на један радни час. У Колективном уговору није наведена новчана вредност спорних накнада, нити су оне новчано исказане. Тужени тужиоцима у спорном периоду нису исплатили накнаду за исхрану у току рада и накнаду регреса за коришћење годишњег одмора, а висина накнаде трошкова за исхрану у току рада, као и регреса за коришћење одмора утврђена је из налаза и мишљења судског вештака.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио основни тужбени захтев, а усвојио евентуални тужбени захтев и обавезао тужене да тужиоцима солидарно исплате на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.11.2014. године до 31.08.2015. године износе ближе одређене у усвајајућем делу првостепене пресуде са припадајућом каматом, а туженог АД „Инфраструктура железнице Србије“ Београд, обавезао је да наведене накнаде исплати тужиоцима са припадајућом каматом, за период од 01.09.2015. године закључно са 30.11.2017. године.

Побијаном другостепеном одлуком преиначена је првостепена пресуда и евентуални тужбени захтеви одбијени, као неосновани, уз закључак другостепеног суда да применом члана 105. став 3. у вези члана 118. став 5. и 6. Закона о раду, исплата накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора је предвиђена само као право запосленог, без одређивања његове висине, те да су у конкретном случају тужени ове накнаде исплаћивали у оквиру вредности радног часа, на основу чега налази да је тужени испунио своју обавезу у погледу исплате тражених накнада.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 61/05, који се примењује од 01.01.2006. године), предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 1, 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Дакле, почев од 01.10.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорати мањи или већи износ регреса и топлог obroка од онога који је предвиђен Општим Колективним уговором и Законом о раду, али само уколико је донета одлука којом је предвиђена висина регреса и топлог obroка.

Одредбом члана 2. Анекса Колективног уговора „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“ бр. 4/06), измењена је одредба члана 57. Колективног уговора, па је одређено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора, док је одредбама члана 5. овог Анекса, затим чланом 18. став 2. анекса 7 Колективног уговора од 23.06.2014. године, као и чланом 57. став 2. Колективног уговора „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“ бр. 4/2015) прописано да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час.

Висина трошкова на име регреса за коришћење годишњег одмора и трошкова исхране у току рада, мора бити одређена линеарно за све запослене, што значи да ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на њихову стручну спрему, звање и радно место. Без одређивања висине накнаде у номиналном износу, она не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити и не би било правилно. Међутим, у конкретном случају тужени у току поступка није доставио суду акт којим је одређена висина тражених накнада, из чега се основано може закључити да исти није ни донет. Имајући ово у виду, као и да одредбом члана 57. Колективног уговора („Сл. гласник РС“ бр.4/15, која је идентично регулисана и Анексом Колективног уговора „Сл. гласник РС“ бр. 4/06), није извршена конкретизација овог права у погледу одређивања висине тражених накнада, јер се кроз одређивање накнаде трошкова за исхрану и регрес у оквиру или кроз вредност радног часа, не може утврдити у којим износима је запосленима признат, па се не може се прихватити навод туженог, као ни закључак другостепеног суда, да су запосленима, па и тужиоцима, ови трошкови исплаћени кроз исплату зараде, урачунате кроз вредност радног часа.

Имајући у виду изнето, Врховни касациони суд налази да је првостепеном пресудом правилно усвојен евентуални тужбени захтев тужилаца, након што је првостепени суд, уз правилну примену материјалног права, утврдио да тужиоци имају право на накнаду трошкова за исхрану и регрес, да Колективним уговором туженог, као ни другим општим актом, у спорном периоду висина ових накнада није утврђена, нити је плаћена запосленима, што чини основаним тужбене захтеве којима тужиоци потражују досуђене износе на име накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, чија висина је утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака, према параметрима из претходног колективног уговора.

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права одбио тужбени, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену одлуку, одбио жалбу тужених и потврдио првостепену пресуду.

Тужиоци су успели у поступку по ревизији, па им, на основу члана 153. и 154. ЗПП, припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су досуђени у висини од 36.000,00 динара на име трошкова за састав ревизије од стране адвоката, у складу са Тарифним бројем 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12), као и трошкови судских такси на ревизију то: тужиоцу АА од 32.863,00 динара, тужиоцу ББ од 33.038,00 динара, тужиоцу ВВ од 33.920,00 динара и

тужиоцу ГГ од 32.508,00 динара, према Тарифном броју 1. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18).

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић